

Innhold:

- Pussing av rødkløver
- Vekstregulering – midler og blanding m. ugrasmidler
- Skadegjørere i ulike arter
- Falskt såbed og siste såtid
- Vekstregulering og borgjødsling i rødkløver
- Bier til hvitkløver

Mye regn de siste ukene har gjort det vanskelig å komme ut på frøengene for å få gjort ulike tiltak. Nå er det håp om mer stabilt vær en periode 😊

Pussing av rødkløver

Av: John Ingar Øverland, NLR Viken

Etter de positive resultatene fra forsøkene med pussing og vekstregulering i rødkløver er det flere rødkløverfrøavlere som har pusset enda i år. Da har vi samtidig satt balderbrå mye tilbake i vekst. På et areal hvor Basagran har virket dårlig på grunn av kjølig vær over lengre tid i vår var det betydelig mindre balderbrå å se på pussa arealer i forhold til en kontrollrute som ble satt igjen. Pussing har ikke drept balderbråplantene, men når kløveren er raskere i vekst og dekker for lyset vil ikke ugraset ha mulighet til å utvikle like store planter som uten denne konkurransen. Bildene viser forskjellen på pusset og ikke pusset areal med hensyn til dekning av balderbrå.

Det er fremdeles mulig å pusse rødkløveren, men en må være nøye med å ikke pusse ned stenglene som strekker seg, i praksis vil det si at redskapen som brukes til å pusse på litt stor kløver (30-35 cm høy) antakelig må henge på armene.

Unngå blanding av ugras- og stråkortingsmidler

Av: Silja Valand, NLR Viken

Mange står nå med litt for mange planteverntiltak som burde vært gjort i frøengene, etter lang tids regn. Det har vært mange spørsmål om å blande vekstregulering og ugrasmidler, for å få nok tid mellom behandlinger. Vanligvis ønsker vi at det går 10- 14 dager mellom ugrasmidler og

vekstregulering. Blanding av vekstregulering og ugrasmidler er nesten alltid skadelig og vi vil helst unngå dette, for å hindre avlingstap på ca 10 %. Likevel - i den situasjonen vi er i nå må vi inngå noen kompromisser. Vi anbefaler fremdeles ikke å blande disse midlene, men ønsker heller at man går ned på antall dager mellom behandlinger. Så mange som mulig er best, men ned til 2-3 dager mellom behandlinger er akseptabelt dersom det er trangt med tid.

Vekstregulering i timotei framover

Minner om at det i timotei kun er Moddus (M og Start)/Moddevo som kan benyttes ved vekstregulering framover nå. Trimaxx og Optimus har kun behandling fram til to leddknuter (BBCH 32) på sin etikett.

Hvitaksmidd

Angrep av hvitaksmidd øker med alderen av frøenga. Skadesymptomene varierer med hvilken art som dyrkes. På bildet vises hvitaks i kvein (foto: John Ingar Øverland) og timotei (foto: Arild Andersen, NIBIO). Det er fortsatt mulig å sprøyte mot hvitaksmidd da den har flere generasjoner. I engkvein er det aktuelt med mer enn ei sprøyting. Pyretroid blandes med stråforkortingsmiddel ved første gangs sprøyting, ved begynnende strekning. Pyretroid blandes også med ved eventuell seinere stråforkorting i løpet av juni. To gangers insektsprøyting er mest aktuell i gammel frøeng.

[Hvitaksmidd i Plantevernleksikonet](#)
[Dyrkingsveiledning engkvein](#)

Sprøyting i kløver

Fra Plantevernplanen har vi sakset følgende for insektsprøyting og vekstregulering i rødkløver:

Kløversnutebille	Karate 5 CS	10 ml	14	På knoppstadiet før blomstring har startet.
	Decis Mega	12,5 ml	17	
Vekstregulering				
	Moddus M	100 ml	52	Ved begynnende stengelstrekking i slutten av mai, plantehøyde 15-30 cm fram til første knopper synlige. Fortrinnsvis tidlig i Lea og Lars og seinere i Yngve og Gandalf.

Fra Plantevernplanen har vi også sakset følgende om insektsprøyting i hvitkløver:

Kløversnutebille og Kløvergnager	Fastac 50	30 ml		Fastac: Siste bruksår 2021.
	Karate 5 CS	10 ml	14	På knoppstadiet før blomstring har startet. Forsøk har vist at Biscaya har gitt noe bedre resultater enn pyretroidene.
	Decis Mega	12,5	17	
Vekstregulering ikke aktuelt i hvitkløver				

Vi minner samtidig om at det er viktig med god rengjøring av sprøyta før sprøyting i kløver. Kløver er ømfintlig for vanlige kornmidler. Etter en kald mai har både kløver og insekter fått bedre temperaturforhold i det siste. Følg derfor godt med på utviklingen. Kløversnutebillen kan gjøre skade i begge arter. Følg med på skadebildet i åkeren. Hullgnag er symptomer på skade. Foto: John Ingar Øverland, NLR Viken

[Dyrkingsveiledning rødkløver 2020](#)

Falskt såbed

For de som skal så gjenlegg med falskt såbed er det nå aktuelt å sprøyte med glyfosat. Falskt såbed brukes for arter som vokser lite og seint. Slik forholdene ser ut så langt vil det mange steder være fine forhold for såing etter sprøyting, da vi har hatt lite nedbør som slemmer såbeddet.

Unngå sprøyting mot varslet kraftig regn, eller vent til jorda får fordelt regnet etter nedbør, for å være sikker på å unngå eventuell skade av glyfosat på kulturen. Når det sås etter falskt såbed kan tørr jord begrense spiringen. Følg derfor nøye med vatningsbehovet. Uten nedbør vil spiringsvatning og oppfølgende vatning være helt avgjørende for å sikre så god spiring og vekst som mulig.

Siste frist for såing av noen arter

Sauesvingel 15. juni, rødsvingel og engrapp 20. juni, bladfaks 15. juli og strandrør 1.juli. Siste frist betyr ikke at det er like greit som å så tidligere, store planter om høsten er avgjørende for avling i 1. års enga.

Sprøyting mot kveke i rødkløver og rødsvingel

Det er nå seint å bekjempe kveke i rødkløver og rødsvingel i de fleste områder. Sprøyting, der det fortsatt er aktuelt, bør gjøres sent, dvs på kvekas 4-5 bladstadium. Aktuell midler er Agil/Zetrola (150 ml/daa) eller Focus Ultra (400-500 ml/daa). Midlene har også effekt mot timotei og andre grasarter.

Husk sprøytevask før sprøyting med Agil/Zetrola eller Focus Ultra!

Skal du etablere falskt såbed er det også aktuelt å sprøyte ned kveka først. Bruk et glyfosatprodukt. Nå, når det er blitt tørt, bør du gi midlet noen dager til nedbryting før du sår. Risikoen for skade av frøet er minimal. Men i de fleste tilfeller har en tid til å vente. Sprøytet på fuktig jord vil risikoen være enda mindre.

Vanningsbehov

Sterk varme og veldig variabel opptørking vil gi snarlig behov for vatning i noen åkrer, mens andre klarer seg i lang tid framover. Følg med på vanningskalkulatoren til NIBIO, som du finner på

vips.landbruk.no. Husk at du ikke kan regne med positiv vannbalanse, da det vannet dreneres ut av jorda.

Bildet er fra en 2. års rødkløvereng. Den har tettet seg langt mindre enn forventet. Plantene virket også slappere på formiddagen i går enn det vi hadde forventet, selv om vannbalansen viste et underskudd på kun 25 mm etter regnværperioden.

Blomster og bier og hvitkløver

Det nærmer seg blomstring i hvitkløver flere steder. Vi minner om fordelene med å ha plassert ut bikuber i tide til god pollinering. Ei bikube er nok til 2-3 dekar. Tilgang til fritt vann innen 300 m er det viktigste. Biene flyr lett på avstander inntil 1 km, så plassering er altså mer avhengig av hvor det er vann enn å spre kubene for flyveavstander. Les mer om bier og hvitkløver i [dyrkingsveiledningen](#).

Vekstregulering og borgjødsling i rødkløver

Rødkløver bør vekstreguleres med 100 ml Moddus M pr daa og det bør bladgjødsles med bor, 150 ml Bortrac pr daa, men disse midlene bør ikke blandes. Blandes Moddus M og Bortrac mister en mye av den positive effekten på frøavlinga. Vekstregulering utføres ved begynnende strekning (det er nå, sist i mai) i sorten Lea. Sortene Gandalf og Lars kan vekstreguleres noe senere. Borgjødsling skal utføres fra begynnende strekning til begynnende knoppdanning, men altså ikke samtidig med vekstregulering.

Frønytt og frøartikler - les dem på www.froavlerlaget.no

Gikk du glipp av sist nummer av Frønytt, eller ønsker du å finne andre nyttige dokumenter som omtaler forsøksresultater, spesielle arbeidsoperasjoner eller annet rundt frødyrking – klikk deg inn Frøavlerlagets hjemmeside. Her samler vi nyttige dokumenter.

Ønsker du å sjekke dyrkingsveiledningen for den arten/ de artene du dyrker finner du den hos NIBIO, ved å klikke [her](#)

Frøavlsrådgivere:

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingner	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860